

ΕΠΙΣΗΜΗΝΑΓΟΣ ΒΟΛΩΝΑΚΗΣ

Στις 2.10.1946, Σμήνος Spitfires απογειώνεται για άσκηση συνεργασίας με το "όχημα επαφής" και προσβολή στόχων με βόμβες και πυροβόλα. Η άσκηση άρχισε με καλή συνεννόηση στην Αγγλική γλώσσα και αυτό γινόταν για εξάσκηση στους όρους που χρησιμοποιούνται Αγγλικά και κατέληξαν διεθνείς, και γιατί στο όχημα επαφής ήσαν εκτός από τους αξιωματικούς συνδέσμους του Στρατού μας και Αγγλοι πεπειραμένοι. Οι στόχοι καταδείχτηκαν και προσβάλλονται πρώτα με βόμβες και ύστερα με κανόνια. Οι προσβολές -εικονικές φυσικά- γίνονταν με κάθετη εφόρμιση και αφού τα τέσσερα αεροπλάνα βυθίζανε για βομβαρδισμό, αρχίζουν καπνίζοντας τους πολυβολισμούς. Στο δεύτερο στόχο, την αρχηγία από μένα (Σ.Σ. Σμηναγός Ηλίας Καρταλαμάκης) την πήρε ο Διδασκάλου (Σμηναγός) που είδε το στόχο πρώτος. Συνεννοηθήκαμε και εγώ με το ζευγάρι μου το διοικητή της Μοίρας (Σ.Σ.

τόπο που έπεσε το αεροπλάνο. Πλησιάζουμε και δειλά-δειλά πηγαίνουμε χωρίς μιλιά σαν να προσέχουμε να μην ενοχλήσουμε την ιερή αυτή στιγμή. Όλοι μάζ κοιτούν με θαυμασμό αλλά και συμπόνια. Μάταια προσπαθούμε να βρούμε το αεροπλάνο. Φαίνονται μόνο τα ίχνη του. Ολόκληρο το μεταλλικό πουλί χάθηκε μέσα στο μαλακό έδαφος και σκεπάστηκε με τα ίδια χώματα. Κάποιοι αγροφύλακες που βρισκόταν λίγα μέτρα πιο πέρα από το μέρος που έπεσε, σαν είδε ολόκληρο κολασσό να πέφτει με ιλιγγιώδη ταχύτητα και να χάνεται μέσα στη γη, έπαθε τέτοιο κλονισμό, που σε μια βδομάδα πέθανε στο Νοσοκομείο. Ετσι ο Επ'γός ΒΟΛΩΝΑΚΗΣ, αφού αγωνίστηκε ηρωικά στην Αλβανία, που έπεσε και με αλεξιπτώτο κτυπημένος από αντιαεροπορικό, αφού έζησε και έδρασε σ' όλη την περίοδο της Μ. Ανατολής, που ξανάπεσε με αλεξιπτώτο, και αφού ύστερα συνέχισε τη δράση του και από την Ιταλία,

βάθος και επιπρόσθετα άρχισε να βγαίνει νερό στο σημείο της συντριβής. Ούτε το όχημα περισυλλογής της ΕΒΑ που κατέφθασε στον τόπο του ατυχήματος μπόρεσε να ανασύρει το Spitfire. Το προσωπικό του αρκέστηκε στη συλλογή των κατεστραμμένων φτερών που κείτονταν δίπλα στο σημείο που έμελλε να γίνει ο τάφος του ηρωικού επισμηναγού. Η σύζυγος του Επ'γου Βολωνάκη φρόντισε να δημιουργηθεί ένα λιτό μνημείο στον τόπο θυσίας του άνδρα της. Σύμφωνα πάντοτε με μαρτυρίες, κάθε χρόνο τελούσε αδιάλειπτα το μνημόσυνο του συζύγου της, μέχρι πριν από δύο χρόνια. Από πέρυσι, είναι πλέον χρέος του καθενός από εμάς, από την επίσημη Π.Α και την 1,13 Π.Μ την 335 ΜΔ/Β μέχρι τον τελευταίο πολίτη αυτού του τόπου που αισθάνεται ευγνωμοσύνη προς όλους όσους έδωσαν τη ζωή τους για τη δική μας ασφάλεια και ευημερία, να συνεχίσουμε να τιμούμε τη μνήμη του Επισμηναγού και να μην

ήταν γραφίο του να πέσει στα χώματα της Μακεδονίας σε μια άσκηση συνεργασίας Στρατού-Αεροπορίας. Ο θάνατός του θα σφίξει περισσότερο τους δεσμούς και τη συνεργασία των αδερφών Όπλων. Ήταν ένας θάνατος όμως άδικος, αλλά διπλά ηρωικός, γιατί ο

335 ΜΔ) Επ'γός Βολωνάκη Ν. τον ακολουθούμε. Μετά τη βύθιση του ζεύγους Διδασκάλου-Βαλαβάνη, ρίχνω το αεροπλάνο μου σε κάθετο βομβαρδισμό και ακολουθεί ο Μοιράρχος. Δεν πήρε την αρχηγία στην άσκηση, γιατί ήταν πρώτη φορά που έπαιρνε μέρος σε τέτοια άσκηση, ενώ όλοι μας είχαμε κάνει κι άλλες τέτοιες πτήσεις. Μετά την έξοδο από τη βύθιση, και αφού συνήλθα από τη συσκότιση, σε μια στροφή μου αριστερά, βλέπω από κάτω μου ένα μαύρο πελώριο καπνό και σύννεφο σκόνης σε μεγάλη έκταση... Το όχημα επαφής μάς καλεί να γυρίσουμε στη βάση μας αμέσως. Πλετώντας προς το ΣΕΔΕΣ καλώ τ' αεροπλάνα και μου απαντούν όλοι εκτός από το «κίτρινο 2». Φτάνουμε στη βάση και όλοι μας ανησυχούμε για την τύχη του Διοικητή της 335. Τότε μόνο έρχεται στο μυαλό μου η εικόνα του καπνού και της σκόνης που είδα στο στόχο, κοντά στο Λαγκαδά... Με το διοικητή της Πτέρυγας Αντ'ρχο Μαργαρίτη πηγαίνουμε ολοταχώς στον τόπο που έπεσε ο Βολωνάκης. Από μακριά φαίνονται κοντά στο σταθμό οι κάτοικοι των γύρω χωριών του Λαγκαδά συγκεντρωμένοι στον

Βολωνάκης έπασχε από το στομάχι του και δεν περνούσε μέρα χωρίς να παραπονέθει γι' αυτό. Την προηγούμενη έμεινε μέχρι τις 2 τη νύκτα άπνους και παραπονείται τελευταία ίως δεν μπορεί να κοιμηθεί. Είχε αρκετά εξαντληθεί ο οργανισμός του και θα 'πρεπε να μείνει μακριά από τις πτήσεις. Δυστυχώς όμως δεν ήταν δυνατό αυτό για τύπο σαν το Βολωνάκη. Οι πτήσεις γι' αυτόν ήταν σαν οξυγόνο, απαραίτητες στη ζωή του. Μα σκοτώθηκε ο Βολωνάκης ηρωικά και πιστά στον όρκο του και στον ύμνο του Αεροπόρου: «Θέλω του Χάρου το φιλι πάνω στο αεροπλάνο». Το Spitfire του Επισμηναγού Βολωνάκη έπεσε μέσα σ' έναν αμπελώνα. Το βαλτώδες έδαφος, μαλακωμένο ακόμα περισσότερο από τις βροχές του Σεπτεμβρίου, κυριολεκτικά κατάπιε την άτρακτο του αεροσκάφους μαζί με το χειριστή του. Σύμφωνα με μαρτυρίες χωρικών της περιοχής, αμέσως μετά το ατύχημα έγιναν απόπειρες από μερους τους να ανασύρουν το σώμα του Επισμηναγού από τα συντρίμια του Spitfire. Τούτο όμως στάθηκε αδύνατον, διότι το τεράστιο βάρος του κινητήρα Merlin τράβηξε όλο το αεροπλάνο σε αρκετό

επιτρέπουμε τη λήθη να σβήσει τη θυσία του και το χρόνο να καταστρέψει το μνημείο του που από το 1946 μέχρι τις μέρες μας στέκει φύλακας του Μοιράρχου της 335 ΜΔ».

Ευχαριστούμε θερμότητα τον Αεροπόρο Ηλία Καρταλαμάκη για την ευγενική του άδεια να χρησιμοποιήσουμε αυτούσιο απόσπασμα από το βιβλίο του «ΕΦΟΡΜΗΣΙΣ ΑΕΤΩΝ» έκδοση 9/1951 καθώς και τη φωτογραφία του Επ'γου Βολωνάκη από το βιβλίο του «ΠΕΤΩΝΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΥΣ ΟΥΡΑΝΟΥΣ».

Πρέπει να μνημονευθεί ότι στο πρωτότυπο κείμενο ως ημερομηνία του ατυχήματος γράφεται 2.11.1946, αλλά η ημερομηνία που αναγράφεται στο μνημείο του Επισμηναγού (2.10.1946) θα πρέπει λογικά να είναι η επικρατέστερη.

Τέλος ευχαριστούμε πολύ τους αγαπητούς φίλους Τριαντάφυλλο Τσαγανά-Τακαντζά και Γιώργο Παναγοπούδη, που χάρι στις προσπάθειές τους στάθηκε δυνατό να εντοπισθεί το μνημείο του Επισμηναγού Βολωνάκη που βρίσκεται κοντά στο χωριό Περιβολάκι Λαγκαδά (τοποθεσία στρατοπέδου Ραμνιάλη). **Θέμης Βρανάς**